

Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht

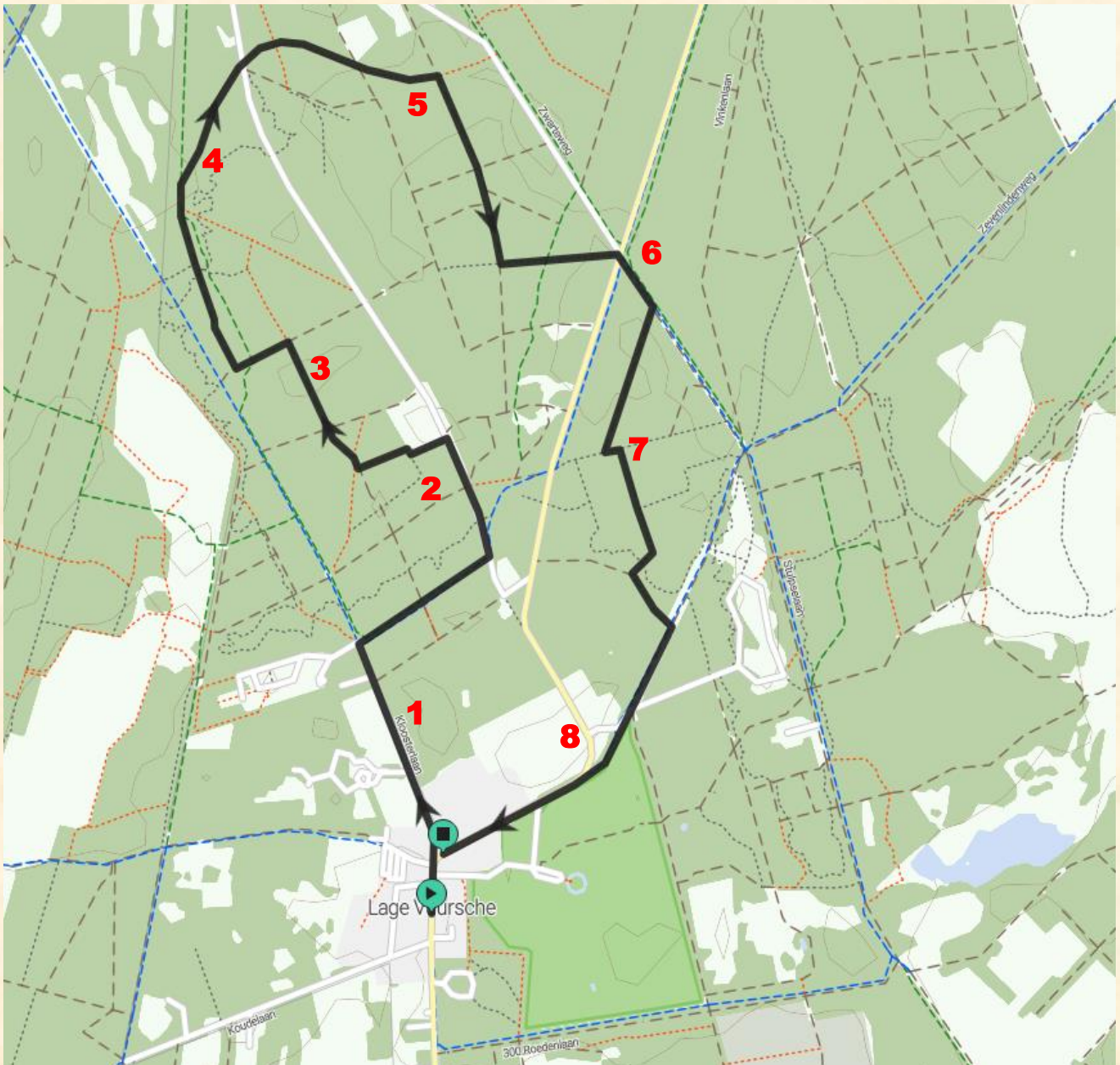
Laagte van Pijnenburg - Geopad 101 – het Beukenwoud bij Lage Vuursche

22-07-2021

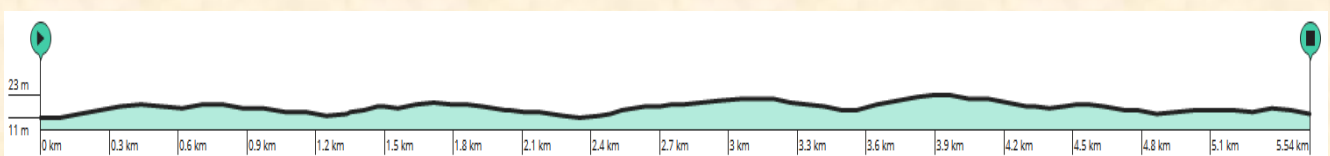
Wie ook wandelend kennis wil maken met de karakteristieken en kwaliteiten van het Beukenwoud adviseren wij de hierna door ons beschreven, 5,5 kilometer lange route te lopen.

De route begint en eindigt in de buurtschap Lage Vuursche.

Het door ons beschreven traject komt grotendeels overeen met delen van twee door Staatsbosbeheer gemarkeerde wandelroutes. Die routes zijn bekend als de Oertijd- en Beukenwoudwandeling.

Route 5,6 km. Voor de GPS RouteYou versie, [klik hier](#).

1. Wij beginnen de wandeling in de antieke Dorpsstraat van het 17de-eeuwse dorpje Lage Vuursche. Van daaruit gaan we schuin links een stukje van de blauw gemarkeerde Oertijdwandeling lopen. Dit betekent dat wij de Kloosterlaan ingaan. Bij het begin ervan passeren we een “kunstwerk” van zwerfstenen dat enigszins op een hunebed lijkt, maar dat beslist niet is. De zwerfstenen van het hunebed kunnen uit de naaste omgeving zijn aangevoerd. Lage Vuursche ligt tenslotte aan de rand van een kleine stuwwal waarop landijs her en der zwerfstenen achterliet. De naam van de Kloosterlaan houdt verband met de ligging bij de weg van een voormalig zusterhuis. Het werd in de jaren 1926-1927 gebouwd voor de Eerwaarde Zusters van Onze Lieve Vrouwe te Amersfoort. De tegenwoordig in Lage Vuursche verharde weg was vroeger een rechtstreekse interlocale verbinding met Hilversum. Rechts van de weg ligt het bosrijke landgoedje Klein Drakenstein op een laag stuwwalerras. Het hoofgebouw van Klein Drakenstein is een in 1780 gebouwd classicistisch landhuis, dat zijn vroegere karakter behield.
2. Honderd meter voorbij het grotendeels omrasterde park van het landgoed gaan we rechts een bosgebied in, dat vrijwel geheel in de tweede helft van de negentiende eeuw werd aangelegd. Een pad van de blauw gemarkeerde wandelroute brengt ons er naar de verharde flauwbochtige Zwarte Weg, alwaar linksaf wordt geslagen. Ook deze weg is een voormalige interlocale verbinding met Hilversum. Onze geopad volgt de Zwarteweg tot aan een heideterreintje met picknickplaats. Vandaar gaan we links een groot deel van de geel gemarkeerde Beukenwoudwandeling lopen.
3. Deze route loopt enkele haken slaand vrijwel onderlangs de zuidwestelijke flanken de stuwwal. Daarbij worden wij ook geconfronteerd met zandige windafzettingen uit de laatste ijstijd. De geomorfologische gesteldheid ervan verraadt dat zij nog niet zo lang geleden plaatselijk door verstuivingen werden “verbouwd”. Dit was waarschijnlijk vooral tijdens en kort na de Middeleeuwen het geval.
4. De gele route leidt ons naar de grens met de gemeente Maartensdijk aan de andere kant waarvan al vrij lang geleden een stuk bos werd ingericht voor de golfsport. Bij de rand van het golfterrein buigt de route naar rechts. Enkele honderden meters verderop kruist ze dan de verharde Zwarte Weg. De beschreven wandelroute
De cijfers verwijzen naar de paragrafen, waarin de erdoor aangeduide plekken zijn beschreven.
5. Voorbij de Zwarteweg bestijgt de gele route diagonaal de flauwe zuidwestelijke helling van de stuwwal. Ze doet dit tot een niveau van ongeveer elf meter boven N.A.P. Op die hoogte slaat de route rechtsaf. Ze gaat dan weer geleidelijk afdalen. Wij doen mee met die afdaling tot de blauw gemarkeerde Oertijdwandeling ons kruist.
6. Linksafslaan biedt dan de mogelijkheid een bij de Hooge Vuurscheweg gelegen groepje van vier grafheuvels te benaderen. Die al eens in 1840 “onderzochte” heuvels werden in 1990 gerestaureerd. Voorbij de grafheuvels wordt de Hoge Vuursche Weg overgestoken en even de Stulpse Laan gevolgd. Hierna vraagt de blauwe markering ons rechtsaf te slaan. Een kaarsrecht bospad brengt de geopadloper daarna naar een scheve T-kruising.
7. Op de T-kruising keren wij de blauwe route de rug toe door linksaf te slaan. Enkele tientallen meters verderop slaat ons geopad echter weer rechtsaf. We gaan dan nog een bezoekje brengen aan de mysterieuze terpachtige Konijnenberg. Even mysterieuze landschapselementen zijn trouwens een bij de Konijnenberg gelegen kom en smalle slingerende trog. Het ontstaan van al deze geofenomenen zal nog nader moeten worden onderzocht.
8. Voorbij de Konijnberg komen we terecht op een brede laan met fietspad, waar de route rechtsaf slaat om ons terug te brengen naar Lage Vuursche. We komen dan eerst nog langs een groep van zes grafheuvels, waarvan er drie op het omrasterde terrein van Kasteel Drakensteyn zijn gelegen. Iets verderop toont de verharde Hooge Vuursche Weg ons een in 1942 gereconstrueerde boerderij, op het erf waarvan een groot 18de-eeuws bakhuis behouden bleef. Iets verderop zien we links

tenslotte nog een 17de-eeuws kerkje, bijbehorend kerkhof, voormalig tolhuis uit 1906 en 19de-eeuwse pastorie.

Door de wandeling informeerden wij ons over de geomorfologische gesteldheid en structuur van een bosgebied dat zowel op een stuwwal als windvormingen is gelegen. De meeste indruk maakten daarbij ongetwijfeld de, merkwaardige reliëfkenmerken van enigszins verstoven windafzettingen, een bochtige kleine trog bij de Zeven Lindeweg, het daarbij gelegen ronde Konijnenbergje, de grafheuvels, enkele flauwbochtige oude lanen en de hoogopgaande houtopstanden van sommige bospercelen.

Toelichting

Een deel van het gebied ligt op de lage stuwwal die bij de Hooge Vuursche begint en zuidwaarts tot de Lage Vuursche is te herkennen.

Het oppervlak van de stuwwal is slechts weinig geaccidenteerd, Wel wordt het hier en daar verlevendigd door een paar kommetjes van onbekende genese of enkele grafheuvels, die aan de prehistorische mens herinneren.

Verder naar het westen bestaat de ondiepe ondergrond van het wandelgebied in een zone met tamelijk grillig reliëf voornamelijk uit jongere fijnzandige (wind)afzettingen. Het zand ervan werd voornamelijk onder de koude klimaatomstandigheden van de laatste ijstijd aangevoerd.

Evenals andere gebieden met droge zandgronden werd het wandelgebied sinds de bronstijd gaandeweg vrijwel geheel ontbost en vele eeuwen overwegend als (gemeenschappelijke) grasgrond gebruikt. Steppe- en heidevegetaties gingen nu domineren

Waar de heide- en steppevegetaties herhaaldelijk werden afgeplagd kwam ter plekke van de onderlangs de stuwwal gevormde windafzettingen kaal grindarm zand aan te oppervlakte liggen, dat op de drogere gronden bij winderig weer ten prooi viel aan verstuivingen. Een en ander was vooral tijdens en kort na de Late Middeleeuwen het geval.

Zowel klimaatveranderingen als de omstandigheid dat ons land inmiddels vrijwel geheel was kaalgeslagen kunnen hierbij een rol hebben gespeeld. Door de verstuivingen ontstonden soms markante dalachtige uitwaaiingslaagten die omgeven raakten door opeenhopen van het zand dat de wind er wegstoof.

De afgelopen eeuwen hebben de eigenaren van de landgoederen De Vuursche en Drakenstein een belangrijke rol gespeeld bij de herbebossing van het gebied.

Omstreeks 1850 was de naaste noordoostelijke omgeving van Lage Vuursche al weer bosrijk, maar het ten westen van de Hooge Vuurscheweg gelegen deel van het wandelgebied nog bijna overal hei. Ruim een halve eeuw later was vrijwel het gehele wandelgebied weer bos.

Hoofdontsluiting werd er de flauwbochtige Zwarte Weg, die onderdeel was van een interlocale verbinding met Hilversum. Het vrij onregelmatige netwerk bosontsluitingen is later plaatselijk nogal gewijzigd.

In het noordwestelijk deel van het gebied onderscheidt een oude beukenplantage zich doordat de bomen er ver van elkaar in rijen staan. Enkele flauwbochtige lanen worden hier en daar ook gemarkeerd door tamme kastanjes.

In het midden van de twintigste eeuw werden de landgoederen grotendeels aan de staat verkocht, terwijl Koningin Beatrix in 1959 twintig hectare met het kasteeltje Drakenstein verwierf.

Alle rechten met betrekking tot de tekst en het kaartmateriaal uit deze uitgave berusten bij stichting Telluris. Persoonlijk gebruik van de uitgave is toegestaan maar niet voor zakelijke en commerciële doeleinden tenzij dit schriftelijk met de rechthebbende(n) is overeen gekomen.